

„АВИОНАМС” АД

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2017 ГОДИНА

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017 ГОДИНА

Съдържание

<i>Годишен индивидуален доклад за дейността</i>	<i>i</i>
<i>Доклад на независимия одитор.....</i>	<i>ii</i>
<i>Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход</i>	<i>1</i>
<i>Отчет за финансовото състояние.....</i>	<i>2</i>
<i>Отчет за промените в собствения капитал.....</i>	<i>3</i>
<i>Отчет за паричните потоци</i>	<i>4</i>
<i>Бележки към индивидуалния финансов отчет</i>	<i>5-42</i>

**ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2017 ГОДИНА**

До: Акционерите на „АВИОНАМС” АД

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД
за дейността на „АВИОНАМС” АД
за 2017 година

Съгласно изискванията на чл.245 от Търговския закон (ТЗ) чл.39 от ЗСч и решенията на Общото събрание на акционерите (ОСА), проведено на 29.05.2017 г., предоставяме настоящия Доклад за дейността на дружеството за изтеклата календарна година.

С Протокол № РД-21/47/29.09.2017 г. на Министъра на икономиката, Одиторско дружество „АБВП-Одит Стандарт” ООД, гр. София, рег.№ 0165, е назначено за проверка и заверка на индивидуалния Годишен финансов отчет на „АВИОНАМС” АД към 31.12.2017 г.

С настоящия доклад обръщаме внимание и на следните обстоятелства, във връзка с изпълнение изискванията на новия ЗСч. в сила от 01.01.2016 г.:

- по смисъла на чл.19, ал.1. и условията на ал.4. от ЗСч, „АВИОНАМС” АД е **„средно предприятие”**, а по смисъла на чл.21., ал.3., дружеството е предприятие-майка на **„средна група предприятия”**;

- като средно предприятие и предприятие-майка на средна група предприятия, „АВИОНАМС” АД е изготвило за първи път пълен комплект консолидиран и годишен финансов отчет към предходния отчетен период - 31.12.2016 г., съгласно изискванията на чл.29, ал.9. и чл.31., ал.1., т.2 от ЗСч. До годината завършваща на 31.12.2015 г., „АВИОНАМС” АД („ТЕЛЕКОМ” АД до 19.08.2013 г.) не е изготвяло и публикувало Консолидирани финансови отчети на основание условията на чл.37. от отменения Закон за счетоводството (ЗСч/отм.), приложими към предходните отчетни периоди, а именно:

1) „АВИОНАМС” АД е било дъщерно предприятие на местно предприятие-майка, което притежава повече от 99.9 на сто от акциите, а останалите акционери, които притежават по-малко от 0,01 на сто от акциите на „АВИОНАМС” АД („ТЕЛЕКОМ” АД до месец август 2013 г.) не са поискали съставянето на консолидирани финансови отчети до 30 юни на съответните предходни отчетни периоди, и

2) „АВИОНАМС” АД е предприятие майка на дъщерни предприятия, които не са осъществявали дейност, поради което резултатите им за групата са несъществени за консолидацията.

- съгласно чл.16., ал.1. от ЗСч, Ръководителят и членовете на Съвета на директорите на предприятието отговарят за съставянето, извършването на независим финансов одит от регистрирани одитори и публикуването на годишните финансови отчети и годишните доклади, в съответствие с изискванията на закона и съобразно правомощията им по Търговския закон;

- в изпълнение на посочените по-горе нови изисквания на нормативната уредба и предвид обстоятелствата отчетени в предходни периоди, Съветът на директорите е приел изменения в счетоводната политика и индивидуалния сметкоплан на дружеството, като след утвърждаването им Изпълнителният директор на „АВИОНАМС” АД, са прилагани до 31.12.2017 г.;

- публикуването на настоящия Годишен доклад за дейността, Годишния финансов отчет на „АВИОНАМС” АД, включително Консолидирания финансов отчет на групата „АВИОНАМС” АД към 31.12.2017 г. и Консолидирания доклад за дейността на групата за 2017 г., ще бъде извършено по реда на чл.38., ал.1, т.1от ЗСч, след приемането им от Общото събрание на акционерите, заедно с докладите на избрания регистриран одитор за извършената проверка.

Съществени обстоятелства, настъпили през отчетния период – 2017 г., във връзка с изпълнение изискванията на Постановление № 114 на МС от 10.06.2010 г. за наблюдение и контрол върху финансовото състояние на държавни предприятия и търговски дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала и на дружествата, които те контролират:

- на 11.05.2017 г. е извършено вписване в акционерната книга относно прехвърлянето на 2 090 729 броя акции на „АВИОНАМС” АД от „ХЕДЖ ИНВЕСТМЪНТ БЪЛГАРИЯ” АД на „ДЪРЖАВНАТА КОНСОЛИДАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД – София (ДКК ЕАД). Считано от тази дата ДКК ЕАД е мажоритарен акционер с 99,97 на сто от акциите в капитала на „АВИОНАМС” АД;

- като дружество, което се контролира от търговско дружество с над 50 на сто държавно участие (по смисъла на чл.1, ал.1 т.3 от ПМС № 114 от 10.06.2010 г.) „АВИОНАМС” АД представя на ДКК ЕАД и Министерството на икономиката информацията изискваща се по Закона за счетоводството и Търговския закон към изготвянето и представянето на финансови отчети, като изготвя тримесечни финансови отчети, анализи за дейността и анализи на финансовото състояние до 25-о число на месеца, следващ съответния отчетен период;

- за отчетния период на официалната интернет страница на Министерството на финансите, секция „Отчети на търговските дружества с държавно участие (по ПМС № 114 от 2010 г.), за „АВИОНАМС” АД са публикувани тримесечните отчети за Второ, Трето и Четвърто тримесечие на 2017 г., независимо, че дружеството не е включено към настоящият момент в публикувания „Списък на дружествата по ПМС № 114/2010 г. за наблюдение и контрол върху финансовото състояние на държавни предприятия и търговски дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала и на дружествата”;

- съгласно чл.33, ал.8, във връзка с §5 от преходните и заключителни разпоредби на Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие на капитала (ПРУПДТДДУК), приет с ПМС №112 от 23.05.2003 г. (посл. изм. и доп. ДВ бр.64 от 08.08.2017 г.) дружеството изготвя за всяко тримесечие и представя на ДКК ЕАД и Министерството на икономиката „Справка за възнаграждението на органите за управление и контрол”, „Справка за образуването на средствата за работна заплата” и “Отчет за наетите лица, отработеното време, средствата за работна заплата и други разходи за труд (извънреден и нощен труд и обезщетения)”.

I. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Акционерно дружество „АВИОНАМС” е регистрирано с решение на СГС по Фирмено дело № 2086/1990 г. под името „ТЕЛЕКОМ”. Дружеството е регистрирано от 01.04.1994 г. в Националната агенция по приходите и има данъчен номер по ЗДДС (VIES VAT Number) BG000635619. На 19.03.2008 г. „ТЕЛЕКОМ” АД е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 000635619.

На 31.07.2013 г. е вписано преобразуване чрез вливане в „ТЕЛЕКОМ” АД -София на “ТЕРЕМ – Георги Бенковски” ЕООД -Пловдив, с което всички активи и пасиви на прекратеното дъщерно дружество са приети за управление.

На 19.08.2013 г. е вписано решение на ОСА за промяна на наименованието на дружеството – от „ТЕЛЕКОМ” АД, ЕИК 000635619 на „АВИОНАМС” АД, ЕИК 000635619.

От 03.10.2013 г., съгласно вписано в Търговския регистър решение на ОСА за промяна на Устава на дружеството от 23.09.2013 г., предметът на дейност на предприятието-майка на групата е, както следва: *Извършване на техническо обслужване, ремонт и производство на летателни апарати, военна техника, въоръжение, боеприпаси и друго военнотехническо имущество, съоръжения, апаратури и машини, трансфер на технологии и промишлено коопериране, външнотърговска дейност с оръжие, изделия и технологии с двойна употреба, управление на движимо и недвижимо имущество, внос, износ, реклама, маркетинг, инженеринг, развитие и усъвършенстване на предлаганите продукти, услуги, техническа помощ и обучение, както и всяка друга дейност, незабранена от закона. Дружеството може да извършва в страната и в чужбина сделки от всякакъв вид, включително да придобива и отчуждава недвижими и движими вещи и вещи права, ценни книги, права върху изобретения, търговски марки, ноу-хау, авторски произведения и други обекти на интелектуална собственост, да придобива права от всякакъв вид и да се задължава по всякакъв начин. Дружеството може да открива клонове и представителства и да участва в дружества с местни и чуждестранни лица в страната и в чужбина.*

Съгласно решение на ОСА от 15.01.2015 г. за избор на нов Съвет на директорите и промяна на Устава на дружеството, вписано в ТР на 22.01.2015 г., седалището и адресът на управление на дружеството е град Пловдив 4023, район „Тракия, ул. „Цар Симеон” № 2.

След последното увеличение, вписано в ТР на 27.12.2011 г., Основният (записаният) капитал на „АВИОНАМС” АД е в размер на 56 469 069 лева, разпределен в 2 091 447 броя поименни акции, всяка една с номинална стойност 27 лв.

През предходната 2016 г. акциите на „ХЕДЖ ИНВЕСТМЪНТ БЪЛГАРИЯ“ АД, заложили като обезпечение по Договор за банков кредит от 08.12.2011 г. в полза на „КТБ” АД (н), са иззети за продажба, съгласно Съобщение изх. № 8831 на ЧСИ Стоян Якимов, рег. № 844. На 10.05.2016 г. е проведена публична продажба на акциите, в която „ДЪРЖАВНАТА КОНСОЛИДАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД – София (ДКК ЕАД) е обявена за купувач и на 13.05.2016 г. получава възлагателно постановление от ЧСИ, като към датата на съставяне на Годишния финансов отчет към 31.12.2016 г., влизането му в сила е отложено, поради обжалване от страна на акционера „ХЕДЖ ИНВЕСТМЪНТ БЪЛГАРИЯ” АД.

През отчетната 2017 г., с оглед извършено вписване в акционерната книга на 11 май прехвърляне на 2 090 729 броя акции на „АВИОНАМС” АД, ДКК ЕАД е мажоритарен акционер с 99,97 на сто от акциите в капитала на дружеството.

През предходния отчетен период, както и през отчетната година завършваща на 31.12.2017 г. „АВИОНАМС” АД е управляван от Съвет на директорите в състав:

- инж. Йордан Новаков – изпълнителен член на Съвета на директорите и Ръководител на Организацията за техническо обслужване и ремонт на авиационна техника;
- Петър Радев – член на Съвета на директорите, Експерт-маркетинг и Отговорен ръководител по изпълнението на проекти с NSPA;
- инж. Камен Йорданов – Председател на Съвета на директорите и Търговско-икономически директор.

Към датата на съставяне на настоящия доклад за дейността за 2017 г., съгласно решение на ОСА проведено на 20.03.2018 г., вписано в Търговския регистър на 27.03.2018 г., „АВИОНАМС” АД се управлява от Съвет на директорите в състав:

- инж. Йордан Новаков – изпълнителен член на Съвета на директорите и Ръководител на Организацията за техническо обслужване и ремонт на авиационна техника;
 - Атанас Христов Тодоров – Председател на Съвета на директорите;
 - Людмила Тодорова Димитрова – член на Съвета на директорите.
- Дружеството се представлява от Изпълнителния директор инж. Йордан Новаков.

II. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА „АВИОНАМС” АД ЗА 2017 Г.

Информация за дейността на дружеството по реда на чл.39 от ЗСч:

II.1. Обективен преглед по реда на чл.39., т.1 от ЗСч:

а) развитие и резултати от дейността на дружеството през периода:

- през изминалата 2017 г., „АВИОНАМС” АД осъществяваше дейности в съответствие с предмета си на дейност указан в чл.5 от Устава на дружеството;
- в Годишния финансов отчет към 31.12.2017 г. и Годишната данъчна декларация за 2017 година, дружеството е посочило основен предмет на дейност **„Ремонт и поддържане на въздухоплавателни и космически средства” /код 33.16/**, предвид това, че нетните приходи от дейността на дружеството са свързани изцяло с техническо обслужване и ремонт на авиационна техника;
- през отчетната 2017 г. в дружеството са извършени разходи за дейността в размер на **26 106** хил.лв., които са разпределени както следва: **83.6 %** от тях са разходи за оперативна дейност, и **16.4 %** са финансови разходи в размер на **4 271** хил.лв. Финансовите разходи в по-голямата си част представляват отписани финансови активи, заеми в размер на **2 466** хил.лв. Отрицателните разлики от промяна на валутни курсове през периода са в размер на **1 132** хил.лв., а разходите за лихви по заеми и лизингови договори са в размер на **724** хил.лв.;
- общо признатите приходи от дейността на дружеството през 2017 г. в абсолютна сума са в размер на **27 943** хил.лв. От тях, **81.2%** е дялът на нетните приходи от продажби в размер на **22 695** хил.лв. Другите приходи, формирани от наеми, увеличение на готовата продукция на склад и незавършеното производство, вкл. капитализирани собствени разходи, са в размер на **3 802** хил.лв. **13.6%** от общите приходи. През периода Дружеството не е извършвало съществени странични или неспецифични за предмета и профила на бизнеса му дейности и не е продавало нетекущи активи за да акумулира допълнително приходи.;
- признатите финансовите приходи за периода са в размер на **1 446** хил.лв., формирани изцяло от положителни разлики от промяната на валутни курсове. През 2017 г. не са получавани приходи формирани от резултатите от дейността на дъщерните дружества;
- за годината завършваща на 31.12.2017 г., дружеството реализира нетна (балансова) печалба след данъчно преобразуване в размер на **1 653** хил.лв., в т.ч. печалба отнасяща се към собствениците на предприятието майка ДКК ЕАД в размер на **1 652** хил.лв. Спрямо предходния период, Дружеството отчита **3 429** хил.лв. увеличение на балансовата печалба от дейността си, предвид отчетената към 31.12.2016 г. загуба в размер на **(1 776)** хил.лв., в т.ч. загуба отнасяща се към собствениците на предприятието майка в размер на **(1 775)** хил.лв.;
- сумата на актива на баланса към 31.12.2017 г., измерващ brutното разполагаемо и управляемо имущество, възлиза на **34 632** хил.лв., увеличена с 25 на сто (с **6 899** хил.лв.) спрямо отчетените към 31.12.2016 г. активи в размер на **27 733** хил.лв. Сумата на собствения капитал в края на отчетния период възлиза на **9 130** хил.лв.

б) текущо състояние на „АВИОНАМС” АД:

- по отношение текущото състояние на активите, най-голям дял в общите активи на дружеството заемат „Материалните запаси” в размер на **18 780** хил.лв. или **54 %** от сумата на актива, от тях „Готовата продукция” и „Незавършеното производство” са размер на **11 390** хил.лв. Втори по големина дял заемат „Основните материали” в размер на **6 832** хил.лв.

- „Нетекущите активи в процес на изграждане” са общо **2 183** хил.лв. и представляват основно натрупани разходи в две направления: **1 462** хил.лв. за собствен вертолет Ми-14, предназначен за стенд за изпитване на вертолетни редуктори ВР-14 и **721** хил.лв. натрупани разходи за нематериални активи - инвестиционен проект за територията на авиобаза Крумово, като и разходи за нов софтуер на дружеството въведен през 2018 г.;

- по отношение текущото състояние на задълженията, най-голям дял в общите пасиви на дружеството заемат текущите задължения на дружеството в размер на **16 575** хил.лв., които в по-голямата си част произхождат от задължения към „Корпоративна търговска банка” АД в несъстоятелност /КТБ АД (н)/. В края на годината дружеството отчита задължения към КТБ АД (н) в общ размер на **10 228** хил.лв., като задълженията по главниците на заемите са както следва: \$ **2 718** хил.USD по Договор от 09.01.2012 г. за кредит в размер на \$ 8 150 хил.USD за закупуване на 6 броя вертолети Ми-17 и **4 983** хил.лева по Договор от 21.12.2012 г. за кредит в размер на 9 050 хил.лева за закупуване на 34% от дяловете на „ТЕРЕМ-Георги Бенковски” ООД;

- общите задължения на дружеството са увеличени с **25.9 %** - с **5 246** хил.лв., дължащо се на следното:

- с **3 659** хил.лв. са увеличени спрямо предходния период задълженията по Договора за търговски заем от 07.06.2016 г., сключен с „Държавната консолидационна компания” ЕАД за финансиране изпълнението на договора от 19.03.2015 г. с NSPA (NATO Support and Procurement Agency) за ремонт и модернизация на вертолети тип Ми-8/Ми-17. През м. август 2017 г., одобреният заем в размер на 11 400 хил.лв. е изцяло усвоен, като в края на периода дружеството е възстановило главници в размер на 1 773 хил.лв. и дължими лихви в размер на 880 хил.лв.;
- с **3 624** хил.лв. са увеличени текущите търговски и други задължения, дължащо се изцяло на нарасналите задължения към клиенти за предоставени аванси - по договора за ремонт на вертолетите с NSPA.

в) описание на основните рискове, пред които е изправено „АВИОНАМС” АД:

Основните рискове, които директно или индиректно могат да засегнат дейността на дружеството и да повлияят върху всяко инвестиционно решение се делят най-общо на систематични и несистематични рискови фактори.

СИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

Лихвен риск – Лихвеният риск се включва в категорията на макроикономическите рискове, поради факта, че предпоставка за промяна в лихвените равнища е появата на нестабилност във финансовата система на страната като цяло. Предвид взаимоотношенията с „КТБ” АД (н), оповестени в Годишния финансов отчет към 31.12.2017 г., в зависимост от решенията на ПОС по Търговско дело № 151/2016 и на СГС по Търговско дело № 1537/2017, пред дружеството съществува реален риск от предсрочна изискуемост на задълженията по договорите за кредити, което може да доведе до значително увеличение на дължимите лихви по тях при липса на достатъчно приходи от дейността и/или липса на рефинансиране от друга банка за разсрочване и погасяване на тези задължения.

Инфлационен риск – Рискът от увеличението на инфлацията е свързан с намаляването на реалната покупателна сила на икономическите субекти. Системата на валутен борд контролира паричното предлагане, но външно-политически или пазарни фактори могат да окажат натиск в посока на увеличение на ценовите нива на изделията от внос, които дружеството влага в ремонта на авиационна техника.

Политически риск – политическият риск се основава на възникналите вътрешно и външно политически сътресения на пазара, на който оперира дружеството – свързани най-вече с наложените от САЩ санкции и ограничения за работа с основните контрагенти на дружеството от Руската Федерация.

Предвид подписания на 19.05.2015 г. договор с NSPA за ремонт и модернизация на вертолетите тип Ми-8/Ми-17, от страна на ръководството на дружеството и на партньорите по проекта се налага да предприемат различни по обхват действия за намаляване влиянието на политическия риск по проекта. Неблагоприятните промени в политическата среда, както и липсата на поръчки за традиционния клиент на дружеството в миналото – ВВС на Република България, също ограничават дружеството при изпълнение на основния му предмет на дейност и поставя на значим риск поддържането на голяма част от производствените му мощности.

Валутен риск – Дружеството не е било изложено в предходни периоди пряко на голям валутен риск, тъй като дотогава е извършвало дейността си само с националната валута и/или с единната европейска валута. Изпълнението на подписания договор с NSPA от 2016 г. както и евентуалното изпълнение на проектите по търгове, в които дружеството участва, налага работа по външно-търговски договори, свързани предимно с плащания към доставчиците и постъпления от клиентите в щатски долари. Предвид договорените до настоящия момент условия за финансиране на дружеството единствено в лева, промяната на валутните курсове на международния пазар може да окаже съществено влияние върху резултата от изпълнението на тези договори. Това налага в бъдеще да бъдат предприети действия за минимизиране на валутния риск чрез използване на финансови инструменти за неговото хеджиране.

НЕСИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

Фирмен риск – основният риск за дружеството е намаляването на ефективната сума на приходите, което би довело до промяна в рентабилността. За тази цел е необходимо да се минимизират факторите, които пораждат несигурност в ритмичното генериране на приходи от страна на Дружеството. Тази несигурност може да бъде измерена чрез променливостта на получаваните приходи в течение на времето. Колкото по променливи и по непостоянни са приходите на предприятието, толкова по-голяма е несигурността да бъде реализиран положителен финансов резултат, т.е. рискът за инвеститорите, респективно кредиторите на дружеството ще бъде по- висок.

- за текущия отчетен период дружеството отчита значителен ръст на приходите от основната си дейност, като значителен принос за това има осигуреното обратно финансиране. В същото време кредитния лимит по Договорът за заем от 2016 г. е усвоен изцяло през 2017 г. и предвид договорените поръчки, недостигът на обратно финансиране за тяхното изпълнение през 2018 г. е предпоставка за увеличаване на фирмения риск.

- за предходните 2014 г. и 2015 г. намаляването на приходите спрямо 2013 г. се дължи основно на невъзможността дружеството да получи обратно финансиране за осъществяване на договорените сделки с контрагентите. Този риск от месец юни 2014 г. (след поставянето на обслужващата банка „КТБ” АД под особен надзор) продължава до средата на предходната отчетна 2016 г., когато на базата на постигнатото споразумение със синдиците на „КТБ” АД (в несъстоятелност), одобрено от ФГВБ, е сключен Договорът за заем с „ДКК” ЕАД;

Бизнес риск – бизнес рискът се определя от естеството на дейност на дружеството. Този риск се дефинира като несигурността, свързана с получаването на приход, присъщ както за отрасъла, в който дружеството функционира, така и за начина на извършване на услугите. Нормално е приходите на дружеството да варират в течение на времето като функция на промените в обема на продажбите и свързаните с тях разходи.

В тази връзка, разчетите на дружеството са за увеличаване на приходите от продажби през 2018 г. спрямо отчетната 2017 г., предвид очакваното изпълнение на поръчките по договора с NSPA, както и очакваното увеличение на обема на предлаганите услуги по ремонта на авиационна техника за други контрагенти.

Ликвиден риск - този вид риск се свързва с вероятността Дружеството да изпадне в състояние трудно да посреща задълженията си или в невъзможност да ги обслужва.

- 2017 г. дружеството приключва без просрочени задължения към персонала, бюджета и към доставчиците. Задълженията към клиентите по аванси са по текущи договори.

- дружеството има просрочени задължения единствено към „КТБ” АД (н), предвид предприетите действия от страна на синдиците на банката през 2015 г. за обявяване на текущите задължения по обслужвани кредити за предсрочно изискуеми. Към момента на изготвяне на този доклад на дейността, предвид сключеното споразумение с банката и липсата на постановено решение по Търговско дело №151/2016 от страна на ПОС, дружеството отчита тези задължения като нетекущи;

Операционен риск - операционният риск представлява риск от загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора, и системи, или от външни събития. Операционно събитие е събитие, водещо до отклонение на действителните от очакваните резултати от дейността в резултат на грешки и неправилно функциониране на системи, хора, процеси.

- като сертифицирана организация за техническо обслужване и ремонт на авиационна техника, вкл. на вертолети тип Ми-8/Ми-17 и техните модификации с гражданско и военно предназначение, на самолети тип МиГ, Су, L-39ZA и техните компоненти, дружеството разполага с необходимия обучен персонал, съответните специфични материални активи и лицензна актуална документация и сертификати, потвърдени както от въздухоплавателните агенции - ГВА на България и АР МАК (Авиационния регистър към Междудържавния авиационен комитет), така и от страна на разработчика на вертолетите ОА «МВЗ им. М.Л.Миля», съгласно договореностите с АО «Вертолеты России». Във връзка с изпълнението на договора с NSPA, за работа с дружеството по ремонта на вертолетите, от руска страна е оторизирано АО «Рособоронэкспорт», с което дружеството има сключени съответните договори за доставка на имущество от Руската федерация, както и предоставяне на необходимите за ремонта на вертолетите услуги.

- към датата на изготвяне на настоящия доклад, съответните компетентни организации са потвърдили и лицензите, позволяващи на дружеството ремонта, производството, съхранението, транспорта, търговията и трансфера на продукти свързани с отбраната и на изделията с двойно предназначение.

- системата за управление на качеството отговаря на изискванията на ISO9001:2015 и съюзната публикация NATO AQAP 2110.

- Дружеството има ниво на достъп до класифицирана информация „NATO Secret”.

Предвид горното, операционния риск в „АВИОНАМС” АД се контролира от обучен персонал, съгласно действащите вътрешни стандарти, работни процедури и инструкции. Една от целите на този контрол е минимизиране на отрицателните икономически резултати и/или допълнителните разходи в резултат на операционно събитие.

II.2. Анализ на финансови и нефинансови основни показатели по реда на чл.39., т.2 от ЗСч:

а) предвид определянето на „АВИОНАМС” АД за стратегически обект от значение за националната сигурност (Постановление на МС № 48/16.03.2016 г.) и на основание чл.43. от ЗСч, в настоящия доклад не е включена нефинансова информация за Дружеството;

б) като цяло, финансовото състояние на Дружеството може да бъде илюстрирано със следните основни финансови показатели за текущата отчетна 2017 г., съответно за предходната 2016 г.:

РАЗЧЕТНИ икономически показатели:

о Средно месечни приходи - Общо приходи / 12 месеца (в хил.лв.)

Ср.мес. ПР за 2017 г. = 27 943 /12 = 2 329 / за 2016 г. = 444

о Разходи на 100 лева приходи - Общо разходи / Общо приходи *100

Р-ди/100 лв. за 2017 г.= 26 106/27 943 = 93.43 / за 2016 г. = 137.02

о Приходи на 100 лева разходи - Общо приходи / Общо разходи *100

П-ди/100лв. за 2017 г.= 27 943/26 106 = 107.04 / за 2016 г. = 72.98

Коефициенти за РЕНТАБИЛНОСТ:

Показателите за рентабилност са количествени характеристики на ефективността на приходите от продажби, на реалните активи на предприятието и на собствения капитал. Коефициентите на рентабилност са положителни величини, когато финансовият резултат е печалба, и показват темповете на възвращаемост на капитала.

Коефициентите на рентабилност показват колко печалба (загуба) се реализира от всеки лев – съответно, приход от продажби, или от реални активи.

о **Коеф. рентабилност на СК** = финансов резултат след данъци / собствен капитал
К_{Р1} (СК) за 2017 г. = **1 653 / 9 130 = 0.18** / за 2016 г. = **(0.24)**

о **Коеф. рентабилност на приходите от продажби** = финансов резултат след данъци / нетен размер на приходите от продажби
К_{Р2} (ПП) за 2017 г. = **1 653 / 22 695 = 0.07** / за 2016 г. = **(0.52)**

о **Коеф. на капитализация на активите** = финансов резултат след данъци / сума на активите
К_{Р3} (КА) за 2017 г. = **1 653 / 34 632 = 0.05** / за 2016 г. = **(0.06)**

о **Коеф. на печалба (загуба) от оперативна дейност** = (1- разходи от оперативна дейност/ приходи от оперативна дейност) *100
К_{Р4} (КП) за 2017 г. = **(1 -21 835 / 26 497)*100 = 17.6** / за 2016 г. = **(33.5)**

Коефициенти за ликвидност

Показателят за ликвидност е количествена характеристика на способността на предприятието да изплаща текущите си задължения с краткотрайни активи. Препоръчителното значение на коефициента на обща ликвидност е числото да бъде по-голямо от единица.

о **Коеф. на обща ликвидност** = краткотрайни активи / краткосрочни задължения
К_{Л1} (обща) за 2017 г. = **27 374 / 16 575 = 1.65** / за 2016 г. = **0.98**

о **Коеф. на бърза ликвидност** = краткосрочни вземания и парични средства / краткосрочни задължения
К_{Л2} (бърза) за 2017 г. = **8 594 / 16 575 = 0.52** / за 2016 г. = **0.28**

о **Коеф. на абсолютна ликвидност** = парични средства / краткосрочни задължения
К_{Л3} (абсол.) за 2017 г. = **4 373/ 16 575 = 0.26** / за 2016 г. = **0.06**

Коефициенти за ФИНАНСОВА АВТОНОМНОСТ / ЗАДЛЪЖНЯЛОСТ

о **Коеф. на финансова автономност** = СК / обща сума на задълженията
К_{ФА} (СК) за 2017 г. = **9 130 / 25 502 = 0.36** / за 2016 г. = **0.37**

о **Коеф. на задлъжнялост** = обща сума на задълженията / обща сума на активите
К_{ЗАДЛ} (А) за 2017 г. = **25 502 / 34 632 = 0.74** / за 2016 г. = **0.73**

II.3. Всички важни събития, които са настъпили след датата на Годишния финансов отчет на „АВИОНАМС” АД по реда на чл.39, т.3 от ЗСч:

След датата на отчета, няма други важни събития от съществено значение за дейността на дружеството, които да не са оповестени в пояснителните бележки към Годишния финансов отчет на „АВИОНАМС” АД към 31.12.2017 г., и да изискват тяхното отделно оповестяване.

II.4. Вероятно бъдещо развитие на предприятието по реда на чл.39, т.4 от ЗСч:

В контекста на посочените по-горе рискове и събития се очертава факта, че дейността на Дружеството, съответно неговите финансови резултати до голяма степен зависят от взаимоотношенията с „КТБ” АД (в несъстоятелност), както и от осигуряването на обратно финансиране изпълнението на договора с NSPA за ремонт на вертолетите. За изпълнението на проекта в пълен обем се изискват специфични допълнителни инвестиции в съществени размери, а развитието на персонала ще се извършва в съответствие с приетите и прилагани стандарти за вътрешен растеж на наетите лица в зависимост от текущо изпълняваната производствена програма

Като най-голям риск за успешното реализиране на проектите на Дружеството в пълен обем, от ръководството се оценяват състоянието на българската отбранителна индустрия, както и на външно-икономическите отношения между Руската Федерация, страните от Европейския съюз и партньорите на България от НАТО.

II.5. Действия в областта на научноизследователската и развойна дейност по реда на чл.39, т.5. от ЗСч:

„АВИОНАМС” АД има проекти за инвестиции в областта на развойната дейност, тъй като предмета на дейност предполага подобни действия, във връзка с разширяване обхвата на дейност.

В същото време, предвид липсата на инвестиционно финансиране от юни 2014 г. до момента на изготвяне на настоящия доклад, Дружеството отчита разходи само по дейности свързани с текущата поддръжка, както на материалните и нематериални дълготрайни активи, така и по дейностите свързани с безопасните условия на труд, правоспособността и квалификацията на човешките ресурси.

II.6. Информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл.187д от Търговския закон, и по реда на чл.39, т.6. от ЗСч:**а) информация по реда на чл.187д от ТЗ:**

През 2017 г., вкл. за периода от датата на отчета към датата на съставяне на настоящия доклад, Дружеството не притежава, не е придобивало и не прехвърляло собствени акции, като не са постъпвали и искания от страна на акционери за вписвания в Акционерната книга на Дружеството.

б) информация по реда на чл.240б от ТЗ:

През отчетната 2017 г., членовете на Съвета на директорите (СД) на „АВИОНАМС” АД и/или свързани с тях лица не са сключвали с Дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност и/или съществено се отклоняват от пазарните условия.

в) информация по реда на чл.247 от ТЗ:

През отчетната 2017 г. членовете на СД на „АВИОНАМС” АД:

- 1/ не са получавали възнаграждения, като членове на управителния орган на дружеството. Съгласно устава, право на възнаграждение членове на СД могат да придобият само по решение на ОСА (с изключение на възнаграждението на представляващия Изпълнителен/Генерален директор по Договор за управление с Дружеството);
- 2/ не са придобивали, притежавали и прехвърляли акции и/или облигации на дружеството;
- 3/ нямат права да придобиват акции и/или облигации на дружеството;
- 4/ не участват в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници и не притежават повече от 25 на сто от капитала на друго дружество;
- 5/ участват като членове на Съвета на директорите на дъщерното дружество „Консорциум АВИОНАМС” АД – Пловдив.

II.7. Наличие на клонове на дружеството по реда на чл.39, т.7. от ЗСч:

Дружеството няма клонова мрежа.

II.8. Използвани от дружеството финансови инструменти по реда на чл.39, т.8, б. „а” и „б” от ЗСч:

а) през 2017 г. Дружеството не е разработвало политика и не е използвало специфични финансови инструменти, извън първоначално възникналите в предприятието.

б) съществената информация, относно експозицията на предприятието по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск, както и риска от паричния поток, е оповестена по-горе в настоящия доклад. Информацията, касаеща натрупаните загуби в Собствения капитал на Дружеството отнасяща се към притежателите на капитала, е както следва:

- за текущия отчетен период - за годината завършваща на 31.12.2017 г., дружеството отчита печалба отнасяща се към притежателите на собствения капитал на „АВИОНАМС” АД в размер на **1 653** хил.лв.;

- през съпоставимия отчетен период - за годината завършваща на 31.12.2016 г., отчетената загуба отнасяща се към притежателите на собствения капитал на „АВИОНАМС” АД е в размер на **(1 776)** хил.лв., а общия нетен резултат в СК на „АВИОНАМС” АД, отнасящ се към притежателите на капитала е загуба в общ размер от **(48 992)** хил.лв.;

- за годината завършваща на 31.12.2015 г., загубата отнасяща се към притежателите на собствения капитал е в размер на **(5 047)** хил.лв. Съгласно Протокол от редовно ОСА от 15.01.2016 г., акционерите са взели решение с натрупаните резерви в размер на **2 248** хил.лв. да бъде покрита част от натрупаните към 31.12.2014 г. загуби от предходни години;

- през 2014 г. (съгласно решение на ОСА от 31.03.2014 г.) е покрита част от натрупаната загуба от минали години за сметка на нетната печалба от дейността за 2013 г. след данъчно облагане в размер на **13 471** хил.лв. За годината завършваща на 31.12.2014 г. е отчетена текуща загуба отнасяща се към притежателите на собствения капитал в размер на **(2 813)** хил.лв.;

- за годината завършваща на 31.12.2013 г. е отчетена загуба в размер на **(36 947)** хил.лв. за сметка на Собствения капитал в резултат на вливането на „ТЕРЕМ – Георги Бенковски” ЕООД в „ТЕЛЕКОМ” АД (понастоящем „АВИОНАМС”). Тази балансова загуба е формирана от разликата между себестойността на инвестицията на дружеството за закупуване на 100% от дяловете на „ТЕРЕМ – Георги Бенковски” ЕООД-Пловдив от „ТЕРЕМ” ЕАД-София, и стойността на придобитите нетни активи в резултат на вливането. Съгласно Договора за преобразуване /чрез вливане/, на основание чл.263т, ал.3 от ТЗ не е определено и проверено съотношение на размяна, като съответно членове 261б, 262и, 262л и 262м от ТЗ не са приложени.

Настоящият годишен индивидуален годишен доклад за дейността за 2017 година (включително Индивидуалния финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2017 година и Анализа за финансовото състояние на „АВИОНАМС” АД към 31.12.2017 г.) е одобрен и приет от Съвета на Директорите на Дружеството на **04.04.2018** г.

30.03.2018 г.

гр. Пловдив

С уважение,

**Изпълнителен директор
на „АВИОНАМС” АД**

.....
инж.Йордан Новаков

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА „АВИОНАМС“ АД ГР. ПЛОВДИВ

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на „АВИОНАМС“ АД гр.Пловдив („Дружеството“), съдържащ индивидуален отчет за финансовото състояние към 31 декември 2017 г. и индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуален отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на ефекта от въпрос 1, 2 и 3 и на възможния ефект от въпрос 4 и 5, описани в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

1. В Отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31 Декември 2017 г. в „Нетекущи материални и нематериални активи в процес на изграждане“ (пояснителна бележка 12.3) са включени активи в процес на придобиване/изграждане, с балансова стойност 2,150 хил.лв. представляващи обездвижени обекти, за които довършването е преустановено и за които съществува висока степен на вероятност, същите да не бъдат реализирани и въведени в експлоатация, което е индикация, че съществува вероятност възстановимата стойност на тези разходи да е по-ниска от представените им балансови стойности в индивидуалния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2017 година, и за които не получихме достатъчни и уместни доказателства, относно това дали са

необходими корекции на балансовите им стойности, както и да определим възможния ефект в индивидуалния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2017 година.

2. В Отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 година са представени „Нематериални активи“ с балансова стойност 478 хил.лв. (пояснителна бележка 12.2), от които 423 хил.лв. представляващи права (документация), за които не ни бяха предоставени убедителни доказателства относно оценката им на представяне. Ръководството на Дружеството не е признало разходи за амортизации в индивидуалния финансов отчет към 31 декември 2017 година предвид неизползването им, и не направило преглед за обезценка, което е индикация, че съществува вероятност възстановимата стойност да е по-ниска от представените им балансови стойности в индивидуалния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2017 година.

3. В Отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 година са представени „Материални запаси“ с балансова стойност 18,780 хил.лв. (пояснителна бележка 15), от които обездвижени през отчетния период и представени по себестойност: материали с балансова стойност 3,037 хил.лв. и незавършени разходи/производство с балансова стойност 3,439 хил.лв., за които не ни бяха предоставени убедителни доказателства относно оценката им на представяне, както и дали са необходими корекции на представените им балансови стойности във финансовия отчет на Дружеството към 31 декември 2017 година. Ръководството не е оценило обездвижените материални запаси по по-ниската от себестойност и нетната реализируема стойност, което представлява неправилно отчитане, съгласно изискванията на МСФО, приети от ЕС, и МСС 2 „Материални запаси“. Според данните в счетоводните регистри на Дружеството, ако ръководството беше оценило обездвижените материални запаси по по-ниската от себестойност и нетната реализируема стойност, балансовата стойност на тези материални запаси би се различавала от представената в индивидуалния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2017 година.

4. В Отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 година в „Задължения по други заеми“ са представени задължения към Корпоративна търговска банка АД /в несъстоятелност/ с балансова стойност 10,228 хил.лв. и задължения по договори за цесии с балансова стойност 1,341 (пояснителна бележка 24), за които ние не получихме писмени потвърждения от третите страни, и поради това, ние не бяхме в състояние да се убедим чрез прилагането на алтернативни одиторски процедури относно оценката и пълнотата на тези задължения, и не бяхме в състояние да определим дали са необходими корекции по отношение на представеното крайно салдо на тези задължения в индивидуалния отчет за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 година.

5. В Отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2017 година не се признати задължения във връзка с дългосрочни доходи на персонала при напускане, съгласно изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“. Ръководството на дружеството е взело решение да не признава доходи при напускане (пояснителна бележка 22), и съответно не е извършена актюерска оценка на тези задължения и разходи, като не са спазени приложимите изисквания на МСС 19 „Доходи на наети лица“. Поради спецификата на изчисленията ние не бяхме в състояние да се убедим чрез прилагането на алтернативни одиторски процедури и да оценим възможния ефект в индивидуалния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2017 година.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Други въпроси

Финансовият отчет на Дружеството за годината завършваща на 31 декември 2016 година е одитиран от друг одитор, който е изразил немодифицирано одиторско мнение с дата 12 Април 2017 г.

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ точка 1, 2 и 3 по-горе, Дружеството е представило в индивидуалния финансов отчет към 31 декември 2017 г. „Нетекущи материални и нематериални активи в процес на изграждане“, „Нематериални активи“ и „Материални запаси“, за които е възможно да са необходими корекции на балансовите им стойности. Ние достигнахме до заключението, че в другата информация се съдържа докладване за тези статии, ефектите от които в случай на корекции на балансовите им стойности биха влияли върху финансовите показатели и съпътстващите оповестявания, включени в другата информация. В допълнение, както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ точки 4 и 5 по-горе, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно балансовата стойност на представените в индивидуалния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2017 г. „Задължения по други заеми“ и „Задължения във връзка с дългосрочни доходи на персонал при напускане“. Съответно, ние не бяхме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа във връзка с тези въпроси съществено неправилно докладване на финансовите показатели и съпътстващите оповестявания за този обект.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет“ по-горе;
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на индивидуални финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка,

разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;

- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

София,

20 Юни 2018 г.

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД
Одиторско дружество

Управител
Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
Севдалина Паскалева

гр.София,
ул.Симеон Радев №40Б

**ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА
И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД**
за годината, приключваща на 31 декември 2017 година

в хиляди лева	Бележка №	2017 ХИЛ. ЛВ.	2016 ХИЛ. ЛВ.
Приходи от продажби	3	22 695	3 384
Други приходи	4	168	135
Разходи за материали	5	(10 268)	(1 011)
Разходи за външни услуги	6	(5 970)	(1 165)
Разходи за персонала	7	(4 362)	(3 327)
Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи	12	(637)	(847)
Материали собствено производство		31	0
Капитализирани разходи		85	51
Себестойност на продадени стоки и материали		(10)	(1)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		3 518	1 262
Други разходи	8	(588)	(98)
Печалба/(загуба) от оперативна дейност		4 662	(1 617)
Финансови разходи	9	(4 271)	(854)
Финансови приходи	10	1 446	498
Печалба (загуба) преди данъци		1 837	(1 973)
Разход (приход) за данък	11	(184)	197
Печалба (загуба) за годината		1 653	(1 776)
Печалба (загуба) за годината, отнасяща се към:			
Собствениците на предприятието майка		1 652	(1 775)
Неконтролиращо участие		1	(1)
Основен доход на акция (лева)	21	0.79	(0.85)
Друг всеобхватен доход за годината		-	-
Общ всеобхватен доход / (всеобхватна загуба) за годината, отнасящ се към:		1 653	(1 776)
Собствениците на предприятието майка		1 652	(1 775)
Неконтролиращо участие		1	(1)

Отчетът за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 5 до 42.

Пловдив, 30.03.2018 г.

Изпълнителен директор:
(инж. Йордан Новаков)

Съставител:
(Сийка Андреева)

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 2018/06/2018

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ” ООД
Одиторско дружество
Управител
Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
Севдалина Паскалева

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2017 година

в хиляди лева	Бележка №	31 Декември 2017 хил. лв.	31 Декември 2016 хил. лв.
Активи			
Нетекущи активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	12.1	3 847	4 295
Нематериални активи	12.2	478	439
Нетекущи материални и нематериални активи в процес на изграждане	12.3	2 183	2 193
Инвестиции в дъщерни предприятия	13	40	40
Активи по отсрочени данъци	14	710	894
Общо нетекущи активи		7 258	7 861
Текущи активи			
Материални запаси	15	18 780	14 130
Търговски и други вземания	16	4 032	4 211
Вземания от свързани лица	17	-	221
Данъчни вземания	18	189	193
Парични средства и парични еквиваленти	19	4 373	1 117
Общо текущи активи		27 374	19 872
Общо активи		34 632	27 733
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Основен/регистриран капитал		56 469	56 469
Неразпределена печалба (загуба)		(48 992)	(47 216)
Всеобхватен доход за годината		1 653	(1 776)
Общо собствен капитал	20	9 130	7 477
Нетекущи пасиви			
Задължения по финансов лизинг	26	-	13
Нетекущи задължения към свързани лица	27	8 927	-
Общо нетекущи пасиви		8 927	13
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	23	3 624	1 571
Задължения по други заеми	24	11 569	18 184
Задължения по финансов лизинг	26	13	9
Текущи задължения към свързани лица	27	700	-
Задължения към персонал и осигурителни организации	22	618	433
Данъчни задължения	25	51	46
Общо текущи пасиви		16 575	20 243
Общо пасиви		25 502	20 256
Общо собствен капитал и пасиви		34 632	27 733

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 5 до 42.

Пловдив, 30.03.2018 г.

Изпълнителен директор:

(инж.Йордан Новаков)

Съставител:

(Сийка Андреева)

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 20/06/2018г.

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД

Одиторско дружество

Управител

Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита

Севдалина Паскалева

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, приключваща на 31 декември 2017 година

В хиляди лева	Бележки №	Основен акционерен капитал	Общи резерви	Натрупани печалби (загуби)	Всеобхватен доход за периода	Общо собствен капитал
		ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Салдо към 1 януари 2016 година		56 469	2 248	(49 464)	-	9 253
Печалба (загуба) за годината				-	(1 776)	(1 776)
Друг всеобхватен доход за годината				-	-	-
Общ всеобхватен доход за годината		-	-	-	(1 776)	(1 776)
Покриване на загуби			(2 248)	2 248		-
Салдо на 31 Декември 2016 година		56 469	-	(47 216)	(1 776)	7 477
Салдо към 1 януари 2017 година		56 469	-	(47 216)	(1 776)	7 477
Печалба (загуба) за годината				-	1 653	1 653
Друг всеобхватен доход за годината				-	-	-
Общ всеобхватен доход за годината		-	-	-	1 653	1 653
Трансфер към неразпределени печалби (загуби)				(1 776)	1 776	-
Салдо на 31 Декември 2017 година	20	56 469	-	(48 992)	1 653	9 130

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 5 до 42.
Пловдив, 30.03.2018 г.

Изпълнителен директор:
(инж.Йордан Новаков)

Съставител:
(Сийка Андреева)

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 20/06/2018

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД

Одиторско дружество

Управител

Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита

Севдалина Паскалева

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, приключваща на 31 декември 2017 година

в хиляди лева	Бележка №	2017 ХИЛ. ЛВ.	2016 ХИЛ. ЛВ.
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		25 457	3 471
Плащания на доставчици		(19 857)	(4 921)
Плащания към персонал и осигурителни организации		(4 156)	(3 230)
Плащания за данъци (без корпоративни данъци)		(662)	-
Други постъпления/(плащания), нетно		(185)	4
Нетен паричен поток от оперативна дейност		597	(4 676)
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(132)	(54)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(132)	(54)
Парични потоци от финансова дейност			
Получени заеми		5 590	6 070
Плащания на заеми		(1 773)	(260)
Плащания на лихви		(880)	(4)
Плащания по финансов лизинг		(8)	(8)
Нетен паричен поток от финансова дейност		2 929	5 798
Нетно изменение: увеличение / (намаление) на пари и парични еквиваленти		3 394	1 068
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		1 117	61
Ефекти от преоценки на пари и парични еквиваленти във валута		(138)	(12)
Пари и парични еквиваленти в края на годината	19	4 373	1 117

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 5 до 42.

Пловдив, 30.03.2018 г.

Изпълнителен директор:
(инж.Йордан Новаков)

Съставител:
(Сийка Андреева)

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 20/06/2018г.

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД

Одиторско дружество

Управител

Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита

Севдалина Паскалева

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Акционерно дружество „АВИОНАМС” е регистрирано с решение на СГС по Фирмено дело № 2086/1990 г. под името „ТЕЛЕКОМ”.

Дружеството е регистрирано от 01.04.1994 г. в Националната агенция по приходите и има данъчен номер по ЗДДС (VIES VAT Number) BG000635619. На 19.03.2008 г. „ТЕЛЕКОМ” АД е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 000635619.

Съществени вписвания в Търговския регистър през предходни отчетни периоди, отразяващи актуалното състояние на дружеството:

- о на 31.07.2013 г. е вписано преобразуване чрез вливане в „ТЕЛЕКОМ” АД на „ТЕРЕМ – Георги Бенковски” ЕООД, с което всички активи и пасиви на прекратеното дъщерно дружество са приети за управление; на 19.08.2013 г. е вписано решение на ОСА за промяна на наименованието на дружеството – от „ТЕЛЕКОМ” АД, ЕИК 000635619 на „АВИОНАМС” АД, ЕИК 000635619;
- о на 02.01.2014 г. е вписано решение на ОСА за промяна на състава на Съвета на директорите и избора на Йордан Георгиев Новаков за представляващ изпълнителен директор;
- о на 22.01.2015 г. е вписано решение на ОСА от 15.01.2015 г. за избор на нов Съвет на директорите и промяна на Устава на дружеството в частта му „Седалище и адрес на управление” - от град София в град Пловдив 4023, район „Тракия, ул. „Цар Симеон” № 2.

Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр. Пловдив 4023, район „Тракия, ул. „Цар Симеон” № 2.

1.1. Собственост и управление

Капиталът на „АВИОНАМС” АД, в размер на 56 469 069 лева, е разпределен в 2 091 447 броя акции, всяка една с номинална стойност 27 лв.

През предходната 2016 г. акциите на „ХЕДЖ ИНВЕСТМЪНТ БЪЛГАРИЯ“ АД, заложили като обезпечение по Договора за банков кредит от 08.12.2011 г. в полза на „КТБ” АД (н), са иззети за продажба, съгласно Съобщение изх. № 8831 на ЧСИ Стоян Якимов, рег. № 844. На 10.05.2016 г. е проведена публична продажба на акциите, в която „ДЪРЖАВНАТА КОНСОЛИДАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД – София е обявена за купувач и на 13.05.2016 г. получава възлагателно постановление от ЧСИ, като към датата на съставяне на отчета, влизането му в сила е отложено, поради обжалване от страна на акционера „ХЕДЖ ИНВЕСТМЪНТ БЪЛГАРИЯ” АД.

На 11.05.2017 г. е извършено вписване в акционерната книга на „АВИОНАМС” АД относно прехвърлянето на 2 090 729 броя акции на „ДЪРЖАВНАТА КОНСОЛИДАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД – София (ДКК ЕАД). Считано от тази дата ДКК ЕАД е мажоритарен акционер с 99,97 на сто от акциите в капитала на „АВИОНАМС” АД.

През текущия отчетен период, Дружеството се управлява от Съвет на директорите в състав:

- о инж. Йордан Новаков – изпълнителен член на Съвета на директорите и Ръководител на Организацията за техническо обслужване и ремонт на авиационна техника;
- о Петър Радев – член на Съвета на директорите, Експерт-маркетинг и Отговорен ръководител по изпълнението на проекти с NSPA;
- о инж. Камен Йорданов – Председател на Съвета на директорите и Търговско-икономически директор.

Дружеството се представлява от инж. Йордан Новаков – Изпълнителен директор.

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на Дружеството за отчетния период, съгласно вписано в Търговския регистър решение на ОСА за промяна на Устава на дружеството от 23.09.2013 г. е, както следва:

Извършване на техническо обслужване, ремонт и производство на летателни апарати, военна техника, въоръжение, боеприпаси и друго военнотехническо имущество, съоръжения, апаратури и машини, трансфер на технологии и промишлено коопериране, външнотърговска дейност с оръжие, изделия и технологии с двойна употреба, управление на движимо и недвижимо имущество, внос, износ, реклама, маркетинг, инженеринг, развитие и усъвършенстване на предлаганите продукти, услуги, техническа помощ и обучение, както и всяка друга дейност, незабранена от закона.

Дружеството може да извършва в страната и в чужбина сделки от всякакъв вид, включително да придобива и отчуждава недвижими и движими вещи и вещни права, ценни книги, права върху изобретения, търговски марки, ноу-хау, авторски произведения и други обекти на интелектуална собственост, да придобива права от всякакъв вид и да се задължава по всякакъв начин.

Броят на персонала към 31 декември 2017 г. е 309 работници и служители (към 31 декември 2016 г.: 297 работници и служители).

1.3. Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за счетоводния баланс на дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2017 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовия отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

1.4. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2013 – 2017 г. са представени в таблицата по – долу:

Показатели	2013	2014	2015	2016	2017
БВП в млн. лв.*	82,166	83,634	88,571	94,130	99,708*
Реален растеж на БВП*	0,4%	1,3%	3,6%	3,9%	4,0%*
Инфлация в края на годината	(0,9)%	(2,0)%	(0,9)%	(0,5)%	1,8%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1,47	1,48	1,76	1,77	1,73
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1,42	1,61	1,80	1,86	1,63
Основен лихвен процент в края на годината	0,02	0,03	0,01	0,00	0,00
Безработица (в края на годината)	11,8%	10,7%	10,0%	8,00%	7,10%

източници: БНБ и НСИ

*прогноза на БНБ за 2017 г., източник: БНБ.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на „АВИОНАМС“ АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: Стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

2.2. Промени в счетоводната политика, в резултат на промени в Международните стандарти за финансово отчитане

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били приети от ЕК и са уместни за дейността на дружеството.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2017 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени – в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Дружеството прилага новите стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2017г., като за текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2017 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- **МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания** (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – приет от ЕК). Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) от промени в резултат на непарични трансакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване, ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност (например, при определени хедж операции). Допустимо е включването и на промени в други обекти, като част от оповестяването, като те се посочват отделно. Ръководството е направило проучване и е определило, че не се налага изготвянето на допълнителни разширени оповестявания, свързани с нетния дългов капитал, вкл. и управлението му.

• **МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК) – относно признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби.** Тази промяна е свързана с признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби и уточнява следното: 1) нереализираните загуби на дългови инструменти оценявани по справедлива стойност и за данъчни цели - по цена на придобиване, водят до възникването на намаляеми временни разлики; 2) предположенията за бъдещи данъчни печалби не следва да включват ефекти от намаления в резултат на намаляеми временни разлики; 3) ако според данъчното законодателство има ограничения за усвояването на данъчни загуби, прегледа и оценката на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид;

• **МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноса на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (не е определена дата за влизане в сила, но ще се счита, че прилагането на тази редакция е в съответствие с МСФО).** Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите на трансакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при трансакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато трансакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни финансови периоди, започващи на 1 януари 2017 г. нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството.

От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

• **МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).** Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и на оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в

качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”. Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапа, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкрystalизирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапи са: при първоначалното признаване на финансовия актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент. Обезценката на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход се определя и измерва като се прилага същата методология както при финансовите активи по амортизирана стойност.

Ръководството е направило проучване и е определило, че промените чрез новия стандарт оказват влияние върху счетоводната политика на дружеството, но не се очаква да окажат съществен ефект върху стойностите и класификацията на активите, операциите и резултатите на дружеството по отношение на неговите финансови активи и пасиви;

• **МСФО 9 (променен) – Финансови инструменти – относно случаи компенсации при предсрочно погасяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).** Тази промяна покрива два въпроса: а) изменя настоящите изискванията на МСФО 9, като позволява класифицирането на определени финансови активи по амортизирана стойност и преминаването им на теста СПГЛ, независимо наличието на условия за предсрочно погасяване с негативна компенсация. Негативна компенсация е налице когато условията по договора позволяват на длъжника да плати предсрочно инструмента преди неговия падеж, и предсрочно платената сума може да е различна от останалите неплатени главница и лихви, но тази негативна компенсация трябва да е разумна и релевантна за ранното прекратяване на договора. Предварителното плащане само по себе си не е достатъчен индикатор за преценка, т.е. важно е да се прецени спрямо текущо преобладаващия лихвен процент, и спрямо него сумата на предплащането може да е и в полза на страна, иницирала го. Важно е изчисляването на компенсацията да е последователно като подход и при санкция за по-ранно плащане и при полза от по-ранно плащане. Също така а) съответният актив следва да е в категорията „държан за събиране на паричните потоци” съгласно бизнес модела на предприятието; б) потвърждава, че когато даден финансов пасив, отчитан по амортизирана стойност е модифициран, без да се отписва, то ефектът от тази модификация трябва да се признае в печалбата или загубата. Ефектът се измерва като разлика между оригиналните договорени парични потоци и тези, след модификацията, дисконтирани по оригиналния ефективен лихвен процент;

• **МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).** Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 към датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди. Ръководството разглежда промените като се очаква по-скоро да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 9 и да не преизчислява сравнителните данни;

• **МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).** Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени

действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11 и свързаните с тях тълкувания. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажменти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на сделката – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната (индивидуалната) продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Направени са пояснения а) за идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги; б) за идентифициране дали дружеството е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги и в) при трансфера на лицензии. Въвеждането на този стандарт може да доведе до по-съществени следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Ръководството на Дружеството е все още в процес на оценка на ефекта на новия стандарт върху финансовия отчет, като все още не е възможно да предостави количествена информация. Дружеството е в процес на преглеждане на всички свои договори с клиенти, за да оцени ефекта, който новите изисквания на стандарта налагат.

• **МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).** Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17.

а) Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно балансово третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществената промяна в отчетната практика. За краткосрочни или на много ниска цена лизинги се допуска изключение и запазване на досегашната практика;

б) При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, един по-подробен анализ на условията на договорите следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях (лизингодателите) да настъпят основания за прекласификация на определени лизингови сделки. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията. Ръководството на дружеството разглежда влиянието, което този стандарт би могло да окаже върху финансовите отчети на дружеството.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила към 1 януари 2017 г. ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции.

Тези стандарти, променени стандарти и тълкувания включват:

- **МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – Класификация и оценяване на трансакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК).** Тези промени уточняват три основни въпроса: (а) третирането на условията и ефектите, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) – въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези трансакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на трансакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал;

- **МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК).** Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при дружества, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, но преди въвеждането на предстоящия МСФО 17. Тя установява две опции на подход на покриване и подход на временно отсрочване (при определени условия) на МСФО 9. И двете опции са валидни до влизането в сила на новия МСФО 17.

Този стандарт не е приложим за дейността на дружеството;

- **МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г. – не е приет от ЕК).** Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт, който ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори - МСФО 4.

Този стандарт не е приложим за дейността на дружеството;

- **Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) - подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК).** Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяванията по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности, с изключение на обобщената финансова информация; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1 по отношение на МСФО 7, МСС 19 и МСФО 10; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор следва да бъде правен на база ниво индивидуална инвестиция в асоциирано или съвместно дружество, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28);

• **Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 (м. декември 2017 г.) - подобрения в МСС23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не са приети от ЕК).** Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) поясняват, че когато едно предприятие придобива контрол над бизнес, който е съвместна дейност, то следва да преизчисли (преоцени) предишно държаните си дялове в този бизнес при прилагане на МСФО3. Също така се уточнява, че когато едно предприятие придобие съвместен контрол в бизнес, който е съвместна дейност, то не следва да преизчислява предишно държаните дялове в него при прилагане на МСФО11; б) поясняват, че всички данъчни последици от данъци върху доходи от дивиденди (т.е. при разпределение на печалбата) следва да се посочат в печалбата или загубата независимо как са възникнали – при прилагането на МСС12; и в) поясняват, че ако при заеми със специални цели за финансиране на определен квалифициран актив останат непогасени след като активът стане готов за предвидената употреба или продажба, тези заеми стават част от финансиращите средства с общо предназначение когато се изчислява нормата за капитализация по реда на МСС 23;

• **КРМСФО 22 (променен) – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е прието от ЕК).** Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат първо немонетарен актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или немонетарно задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби). При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане. След това разяснението уточнява, че при първоначалното признаване на съответния актив, разход или приход, в резултат на транзакция по авансово плащане/получаване или на серията от транзакции от плащания/получаване в чуждестранна валута, датата на транзакцията е датата на първоначалното признаване на немонетарния актив или пасив (при еднократно плащане/получаване) или е датата на всяко плащане/получаване. Това тълкувание може да се прилага с пълна ретроспекция или перспективно, в два варианта: а) от началото на отчетния период, за който то се прилага за първи път; или б) от началото на предходния период преди периода, през който за първи път то се прилага;

• **КРМСФО 23 (променен) – Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е прието от ЕК).** Това разяснение дава насоки за счетоводното отчитане на данъците върху дохода по МСС12 данъчна позиция когато са налице определени несигурности по данъчното третиране. То не засяга данъци и други държавни вземания и такси, извън МСС12, нито включва специални изисквания относно лихви и други санкции асоциирани с несигурности по данъци. Разяснението покрива: а) дали предприятието да преценява отделно несигурности по данъчното третиране отделно; б) допусканията, които предприятието прави за проверка и оценка на данъчното третиране от данъчните власти; в) как предприятието е определило данъчната печалба или загуба, данъчните бази, неизполваните данъчни загуби, данъчните ставки и неизполваните данъчни кредити; г) как предприятието е преценило и третирало промените във фактите и обстоятелствата; и д) предприятието да определи дали ще преценява отделните несигурности на данъчното третиране поотделно или в комбинация с други;

• **МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).** Тази промяна уточнява, че предприятието следва да прилага МСФО 9, включително изискванията за обезценка относно участията в асоциирани или съвместни предприятия, които формират нетната инвестиция с тези дружества, и за които не се прилага отчитането по метода на собствения капитал. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна;

• **МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – не е приет от ЕК).** Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер на имоти, вкл. такива в процес на изграждане и/или реконструкция и преустройство към и от категория „инвестиционни имоти”. Такива трансфери са допустими, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти и когато са налице доказателства за смяна в употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна. Промяната може да се прилага перспективно или ретроспективно, при спазването на определените с промяната правила.

Този стандарт не е приложим за дейността на дружеството.

2.3. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Дружеството е приело да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира съществени позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Дружеството представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета.

Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни).

Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в съответните пояснителни бележки.

2.4. Значими счетоводни политики

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансов отчет.

Дружеството представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Финансовият отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена, като за вярното представяне на финансовата информация са използвани и други оценъчни бази.

При изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че същите са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания и бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в съответните пояснителни бележки.

2.5. Функционална валута и сделки в чуждестранна валута

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев (BGN). Данните във финансовия отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано. С въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583: EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третират като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.6. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на продукция, стоки и предоставяне на услуги. Приходите от продажба на продукция и услуги са представени в пояснителна бележка № 3, а останалите – от продажба на стоки, материали и други в пояснителна бележка № 4 (други приходи).

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от дружеството и респ. стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

Приходи от услуги, продукция и стоки

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други приходи/(загуби) от дейността”.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви

Финансови приходи

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, нетна печалба от курсови разлики от преоценка на заеми в чуждестранна валута, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа и дялове, в т.ч. дивиденди.

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния (договорения) лихвен процент.

2.7. Разходи***Оперативни разходи***

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата на датата на възникването им.

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване на база на принципите на начисляване и съпоставимост на разходите с приходите.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущи разходи за периода през който договорите, за които се отнасят се изпълняват. Представят се като предплатени разходи.

Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба.

Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”.

2.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в състояние за използване.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

о Сгради	25 години
о Машини	3.3 години
о Транспортни средства	10 години
о Автомобили	4 години
о Стопански инвентар	6.67 години
о Компютри	2 години
о Други	6.67 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други доходи”. Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

2.9. Нематериални активи

Нематериалните активи включват: права върху интелектуална собственост; техническа документация за модернизиране на изделия. Отчитат се по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направени преки разходи във връзка с подготовка на нематериалния актив за експлоатация. Амортизират се въз основа на оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен по линейния метод.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако в резултат на това активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

о Софтуер	2 години
о Други	6.67 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други доходи”. Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

2.10. Обезценки на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

При изчисляване размера на обезценката дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

2.11. Отчитане на лизингови договори

При лизингополучателя

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг” правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив. При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива.

В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг. Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг. Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

При лизингодателя

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се представят в отчета за финансовото състояние на Дружеството, отдало тези активи и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Доходът от продажба на активите се включва в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

2.12. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, готова продукция, незавършено производство. Материалните запаси са оценени във финансовия отчет както следва:

- o суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната себестойност (цена на придобиване) и нетната реализируема стойност;
- o готова продукция, незавършено производство - по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност.
- o разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:
 - o суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
 - o готова продукция и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и приспадащата се част от общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови (външни) ресурси. Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичайна средно поддържана заетост/заработка на персонала. Избраната база за разпределението им на ниво отделни продукти е работна заплата на пряко зетия персонал в производството на конкретния продукт/услуга.

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

2.13. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката или датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “други разходи” на лицевата страна на отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината).

Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва. Дивидентите, платими на основния акционер – „ДКК” ЕАД се признават, когато същите са одобрени от Общото събрание.

2.14. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват: наличности в брой в каси, парични средства в разплащателни и депозитни сметки.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- о паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- о получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативната дейност.

- о трайно блокираните парични средства се третираат като парични средства и еквиваленти, но се посочват на отделен ред в отчета за паричните потоци.
- о платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като плащане към доставчици към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

2.15. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущите данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и определен в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство - Закон за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2017 г. е 10% (2016 г.: 10 %).

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход.

2.16. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Основният акционерен капитал на дружеството отразява номиналната стойност на издадените акции.

Другите резерви включват законови резерви, общи резерви, преоценки на нефинансови активи.

Съгласно изискванията на Устава, дружеството е длъжно да формира и резерв във фонд „Резервен“.

Неразпределената печалба/Натрупаната (загуба) включва натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивидент към собствениците на капитала са включени в отчета за финансовото състояние, когато дивидента е одобрен за разпределение от Общото събрание на акционерите, като задължение към собствениците на капитала.

Всички транзакции с основния акционер – „ДКК“ ЕАД, са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

2.17. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер между две и шест брутни работни заплати. Дружеството не е направило оценка и не е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”, за задълженията по пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които дружеството внася фиксирани вноски в Националния осигурителен институт. Дружеството няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Дружеството плаща фиксирани вноски във връзка с плановите с дефинирани вноски. Планове, които не отговарят на дефиницията за планове с дефинирани вноски, се определят като планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране, във връзка с трудовия стаж и последното възнаграждение.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонал” по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

2.18. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Бъдещи загуби от дейността не се признават като провизия.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение.

Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка. В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

2.19. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави значими преценки и редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети.

Действителните резултати могат да се различават от преценките, предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснителна бележка № 2.20.

2.20. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да се определи стойността в употреба, ръководството на дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор за определяне на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци дружеството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат корекции в активите на дружеството през следващата отчетна година.

Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2017 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от дружеството. Преносните (балансови) стойности на активите са анализирани в пояснителни бележки № 12.1, 12.2 и 12.3. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради редица фактори като техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване и други.

Материални запаси

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

Обезценка на кредити и вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за всеобхватния доход.

При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента, включително потенциалните възможности за събиране на евентуални лихви за компенсиране

на просрочията. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват.

Оценяване по справедлива стойност

За оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи, ръководството на дружеството използва различни техники базирани в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Провизии

Когато е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължения по съдебни спорове, дружеството признава провизии. Провизията се базира на най-добрата оценка дадена от юридическите съветници на дружеството, която може да се различава от действителната стойност на вероятното задължение.

Дружеството не е признало провизии за гаранционно обслужване, тъй като историческият опит показва че сумата на очакваните изходящи парични потоци за уреждането на вероятните рекламационни ремонти в рамките на 12 месеца би била незначителна. Дружеството е ответник по делата, оповестени в бележка № 30, като на базата на направената оценка от юридическите съветници, основаваща се на практиката на Върховния касационен съд, ръководството счита, че предявените по-горе искове към дружеството ще бъдат отхвърлени и не е признало провизии.

Активи и пасиви по отсрочени данъци

Признатите данъчни активи и пасиви са представени в пояснителна бележка №14.

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще с оглед възможността дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

2.21. Политика по отношение на грешки и промени в счетоводната политика

Дружеството променя счетоводната си политика само когато:

- о това се изисква от конкретен стандарт или разяснение или
- о това води до представяне във финансовия отчет на по-надеждна и уместна информация за ефекта от операциите и сделките върху финансовото състояние, резултатите и паричните потоци /промяна на счетоводната политика/.

Промените в счетоводната политика се отразяват ретроспективно, като се коригира началното салдо на неразпределената печалба или друг засегнат елемент от капитала за ефект за всички периоди, за които тази политика е най-ранно приложима, както и други сравнителни суми, оповестени през предходния период, така сякаш винаги се е прилагала новоприетата счетоводна политика. Ефектът от промяна на счетоводна приблизителна оценка се признава перспективно чрез включването му в печалбата и загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или за периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата вида. Когато промяната се отнася до елемент от капитал, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Коригирането на съществени грешки се извършва чрез ретроспективно преизчисляване, като се преизчислят сравнителните суми за представения предходен период, в който е възникнала грешката, като корекциите се изключват от печалбата или загубата. В случай, че грешката е възникнала преди предходния период, се преизчислява началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период, така сякаш никога не е възниквала грешка.

При определяне нивото на същественост за третиране на една грешка дружеството изхожда от размера и характера на грешката.

3. ПРИХОДИ

Приходите от продажби на Дружеството включват:	2017 ХИЛ. ЛВ.	2016 ХИЛ. ЛВ.
Приходи от продажба на специална продукция и услуги	22 672	3 367
а) специална продукция (авиационна техника)	30	317
б) специални услуги (ремонт на авиационна техника)	22 642	3 050
Приходи от продажба на други промишлени услуги (механични услуги)	23	17
	22 695	3 384

4. ДРУГИ ПРИХОДИ

Другите приходи на Дружеството включват:	2017 ХИЛ. ЛВ.	2016 ХИЛ. ЛВ.
Приходи от продажба на стоки	12	-
Приходи от продажба на материали	113	99
Наеми	26	28
Други приходи	17	8
	168	135

5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

Разходите за материали включват:	2017 ХИЛ. ЛВ.	2016 ХИЛ. ЛВ.
Материали за производство	(9 606)	(552)
Електроенергия и вода	(262)	(226)
Горива и консумативи	(165)	(105)
Спомагателни материали	(117)	(41)
Разходи за активи под праг на същественост	(83)	(46)
Материали за ремонт на активи	(16)	(5)
Други	(19)	(36)
	(10 268)	(1 011)

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Промислени услуги за основното производство	(3 278)	(35)
Транспортни и куриерски услуги	(1 541)	(667)
Консултантски, счетоводни, правни и одитни услуги	(589)	(88)
Застраховки на активи, персонал и за изпитвания на ЛА	(157)	(59)
Местни данъци и такси, държавни, съдебни и други такси	(94)	(95)
Конструкторско-технологично съпровождане на ремонта	(90)	(95)
Ремонт и поддръжка на нетекущи активи	(78)	(63)
Курсове и семинари за обучение на персонала	(43)	(4)
Телефони и интернет	(22)	(23)
Митнически такси и митническо агентство	(20)	(3)
Наети нетекущи активи	(17)	(5)
Други	(41)	(28)
	(5 970)	(1 165)

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за възнаграждения на персонала включват:	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Разходи за заплати	(3 437)	(2 690)
Разходи за социални осигуровки	(668)	(507)
Начисления за неизползван отпуск	(199)	(109)
Осигуровки върху начисления за неизползван отпуск	(39)	(21)
Социални придобивки	(19)	(-)
	(4 362)	(3 327)

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Другите разходи включват:	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Командировки	(179)	(62)
Разходи за такси, вкл. банкови	(57)	(17)
Разходи за обезценка и отписани вземания	(343)	(-)
Други	(9)	(19)
	(588)	(98)

През текущия отчетен период в други разходи за дейността са включени и разходите за банкови такси, съответно същите са рекласифицирани и за предходния отчетен период 2016 г., от „други финансови разходи” като „други разходи за дейността”.

9. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи включват:	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Разходи за лихви по заеми	(723)	(161)
в т.ч. към свързани лица – ДКК ЕАД	(723)	(158)
Разходи за лихви, по лизингови договори	(1)	(1)
Загуби от промяна на валутните курсове за позиции в чуждестранна валута	(1 131)	(692)
Загуби от отписване на финансови активи(заеми)	(2 416)	(-)
	(4 271)	(854)

10. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	1	1
Печалби от промяна на валутните курсове за финансови позиции в чуждестранна валута	1 445	497
	1 446	498

11. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Текущите и отсрочените данъци върху печалбата се определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2017 г. е 10% (2016 г.: 10%).

	2017	2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Печалба/ (Загуба) преди данъчно облагане	1 837	(1 973)
Данъчна ставка	10%	10%
(Разход)/ икономия за данъци върху дохода	(183)	197
<i>Данъчен ефект от:</i>		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	1 234	1 004
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(3 072)	(877)
Текущ (разход) /икономия от данъци върху дохода	183	(13)
Отсрочени данъчни (разходи)/приходи:	-	-
Възникване и обратно проявление на временни разлики	184	(197)
Ефект от отсрочени данъци	184	(197)
Разходи за данъци върху дохода	(184)	197

Пояснителна бележка № 14 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

Съответните данъчни периоди на дружеството могат да бъдат обект на проверка от данъчните органи до изтичането на 5 години от края на годината, в която е подадена декларация или е следвало да бъде подадена декларация, като могат да бъдат наложени допълнителни данъчни задължения или глоби съобразно интерпретирането на данъчното законодателство. На ръководството на дружеството не са известни обстоятелства, които биха могли да доведат до възникване на допълнителни съществени задължения в тази област.

12.1. ИМОТИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи		Сгради		Машини, съоръжения и оборудване		Транспортни средства		Офис оборудване		Общо	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност												
<u>Салдо на 1 януари</u>	1 171	1 171	11 574	11 574	28 165	28 073	323	323	344	343	41 577	41 484
Новопридобити активи, закупени					151	98			7	1	158	99
Отписани активи						(6)						(6)
<u>Салдо към 31 декември</u>	1 171	1 171	11 574	11 574	28 316	28 165	323	323	351	344	41 735	41 577
Натрупана амортизация												
<u>Салдо на 1 януари</u>	-	-	(9 050)	(8 615)	(27 610)	(27 380)	(302)	(286)	(320)	(310)	(37 282)	(36 591)
Амортизация			(434)	(435)	(149)	(236)	(13)	(16)	(10)	(10)	(606)	(697)
Амортизация на отписани активи						6						6
<u>Салдо към 31 декември</u>	-	-	(9 484)	(9 050)	(27 759)	(27 610)	(315)	(302)	(330)	(320)	(37 888)	(37 282)
Балансова стойност към 31 декември	<u>1 171</u>	<u>1 171</u>	<u>2 090</u>	<u>2 524</u>	<u>557</u>	<u>555</u>	<u>8</u>	<u>21</u>	<u>21</u>	<u>24</u>	<u>3 847</u>	<u>4 295</u>

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

В дружеството е възприет стойностен праг на отчитане на дълготрайните (нетекущи) материални активи в размер на 700 лева.

Върху всички притежавани от дружеството недвижими имоти (земи и сгради, описани в констативен нотариален акт №139, том 77 от 13.09.2015 г. по описа на Служба по вписвания – гр. Пловдив) има наложена възбрана от страна на „Корпоративна търговска банка“ АД (в несъстоятелност) вписана под акт № 283, том 3 от 22.04.2016г. по описа на Служба по вписванията - гр. Пловдив.

За обезпечаване на задълженията са учредени следните залози:

- по Договор за търговски заем от 07.06.2016 г. е учреден в полза на „Държавна консолидационна компания” ЕАД първи по ред особен залог на машини, съоръжения и оборудване, съгласно опис с отчетна стойност 24 095 хил.лв.

- по Договор за банков кредит от 18.12.2013 г. е уреден в полза на „Корпоративна търговска банка” АД (в несъстоятелност_ втори по ред особен залог върху машини, съоръжения и оборудване, съгласно опис с отчетна стойност 3 909 хил.лв.

12.2. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Права		Програмни продукти		Лицензи		Техническа документация		Общо	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност										
<u>Салдо на 1 януари</u>	1 935	1 935	30	30	-	-	7	7	1 972	1 972
Новопридобити активи, закупени			2	-	68				70	-
Отписани активи									-	-
<u>Салдо към 31 декември</u>	1 935	1 935	32	30	68	-	7	7	2 042	1 972
Натрупана амортизация										
<u>Салдо на 1 януари</u>	(1 499)	(1 350)	(30)	(30)	-	-	(4)	(3)	(1 533)	(1 383)
Амортизация	(13)	(149)	(1)	-	(16)	-	(1)	(1)	(31)	(150)
Амортизация на отписани активи									-	-
<u>Салдо към 31 декември</u>	(1 512)	(1 499)	(31)	(30)	(16)	-	(5)	(4)	(1 564)	(1 533)
Балансова стойност към 31 декември	423	436	1	-	52	-	2	3	478	439

Всички разходи за амортизация и обезценка се включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

12.3. ДАННИ ЗА ПРЕДСТАВЕНИТЕ НЕТЕКУЩИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ В ПРОЦЕС НА ИЗГРАЖДАНЕ:

Разходи за придобиване на нетекущи материални и нематериални активи	31.12.2017 хил. лв.	31.12.2016 хил. лв.
Брутна балансова стойност		
Салдо на 1 януари	2 193	2 149
Новопридобити активи, закупени	218	143
Отписани активи	(228)	(99)
<u>Салдо към 31 декември</u>	<u>2 183</u>	<u>2 193</u>
Балансова стойност към 31 декември	2 183	2 193

Активите в процес на изграждане включват: разходи за собствен вертолет - „Стенд Ми-14Ст за изпитания на редуктор ВР-14”, за инвестиционен проект за имота в авиобаза Крумово, както и разходи за софтуерни продукти.

През текущия отчетен период в Разходи за придобиване на нетекущи материални и нематериални активи са включени и вземания от доставчици по аванси за нетекущи активи в размер на 419 хил.лв., съответно вземания от доставчици по аванси в размер на 418 хил.лв. са рекласифицирани и оповестени като Разходи за придобиване на нетекущи активи и за предходния отчетен период – 2016 г.

13. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

	31.12.2017	%	31.12.2016	%
	хил. лв.	Участие /дял	хил. лв.	Участие /дял
„Консорциум АВИОНАМС” АД, ЕИК 201755420 адрес: гр.Пловдив 4023, ул. „Цар Симеон” 2	35	70%	35	70%
„Сън Сити Пропърти Мениджмънт” ЕООД, ЕИК 175269033 адрес: гр. София 1618, ул. „Хубча” 8, ет. 3	5	100%	5	100%
Общо:	40		40	

Инвестициите в дъщерните предприятия са отразени във финансовия отчет на дружеството, по метода на себестойността. Дружествата не осъществяват дейност през представените отчетни периоди.

Дружеството няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестициите в дъщерни предприятия.

14. ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Общото изменение на активите и пасивите по отсрочени данъци на дружеството през съответната финансова година е както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари		Признати в другия всеобхватен доход		Признати в печалбата или загубата		31 декември	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отсрочени данъчни пасиви								
Разлики между данъчни и счетоводни балансови стойности	131	137	-	-	(2)	(6)	129	131
	131	137	-	-	(2)	(6)	129	131
Отсрочени данъчни активи								
Данъчни загуби	(1 007)	(822)	-	-	231	(185)	(776)	(1 007)
Компенсируеми отпуски	(18)	(12)	-	-	(11)	(6)	(29)	(18)
Обезценки	(-)	-	-	-	(34)	(-)	(34)	(-)
	(1 025)	(834)	-	-	186	(191)	(839)	(1 025)
Отсрочени данъчни пасиви/(активи) (нетно)	(894)	(697)	-	-	184	(197)	(710)	(894)

Всички отсрочени данъчни активи (включително данъчни загуби и други данъчни кредити) са включени в отчета за финансовото състояние. При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще с оглед възможността дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

15. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Материали	7 270	6 139
Стоки	105	114
Готова продукция	2 297	2 307
Незавършено производство	9 093	5 566
Предплатени разходи за доставки на материали	15	4
	18 780	14 130

Всички налични към 31 Декември 2017 година Материали са представени в баланса по себестойност. На базата на извършения преглед на наличните материални запаси, ръководството на Дружеството счита, че към 31.12.2017 година няма условия за обезценка до нетна реализируема стойност.

Материалните запаси към 31 декември 2017 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

Материалите включват:

	31.12.2017	31.12.2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Основни материали – за услуги по ремонта на авиационна техника и за изработка на МСП и полуфабрикати	6 832	5 720
Спомагателни материали	162	162
Гориво-смазочни материали на склад	118	110
Ремонтно-монтажен инструмент /РМИ/ на склад	70	68
Резервни части за ремонт на собствени активи	63	65
Други материали	25	14
	7 270	6 139

Готовата продукция включва:

	31.12.2017	31.12.2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Полуфабрикати и Материали собствено производство /МСП/ по ремонта на авиационна техника на склад	1 813	1 808
Продукция за продажба на склад	346	361
Обездвижена специална продукция на склад	138	138
	2 297	2 307

Незавършеното производство включва:

	31.12.2017	31.12.2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
В основната дейност – услуги по ремонта на авиационна техника и изработка на МСП и полуфабрикати	9 070	5 539
В спомагателни звена – изработка на ДМА, РМИ, поддръжка и ремонт на собствени активи	23	27
	9 093	5 566

16. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските и други вземания са както следва:	31.12.2017 ХИЛ. ЛВ.	31.12.2016 ХИЛ. ЛВ.
Търговски вземания, брутно	332	325
Аванси на доставчици	2 693	1 128
Обезценка на търговски вземания	(194)	-
Търговски вземания след обезценка	2 831	1 453
Съдебни и присъдени вземания	150	165
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(149)	-
Съдебни и присъдени вземания след обезценка	1	165
Предплатени разходи	13	14
Други вземания, в т.ч.	3 603	2 579
предоставени търговски заеми	221	2 416
Обезценка (отписване) на други вземания	(2 416)	-
Други вземания след обезценка	1 187	2 579
Търговски и други вземания	4 032	4 211
Финансови активи към 31 декември	359	2 741

Вземанията от клиенти са безлихвени и са основно в български лева, щатски долари и евро.

Всички вземания са краткосрочни. Обичайно дружеството договаря с клиентите кратък срок на плащане на вземанията по продажби, освен ако няма определени специфични условия за падеж на определени клиенти.

Ръководството на дружеството преценява събираемостта като се анализира експозицията на конкретния клиент, възможностите за погасяване (на клиента) и вземат решение относно размера, признаването и начисляването на съответна обезценка. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Търговските и други вземания са прегледани за индикации за обезценка.

Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват.

Изменение в обезценката на търговските вземания:

	31.12.2017 ХИЛ. ЛВ.	31.12.2016 ХИЛ. ЛВ.
Салдо към 1 януари	-	-
Загуба от обезценка	343	-
Салдо към 31 декември	343	-

17. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Вземания от свързани предприятия включват	31.12.2017 ХИЛ. ЛВ.	31.12.2016 ХИЛ. ЛВ.
Текущи търговски вземания от свързани лица		
Търговски вземания от свързани лица, брутно	-	221
- от собственика "Хедж Инвестмънт България" АД	-	221
Обезценка на търговски вземания от свързани лица	-	-
	<u>-</u>	<u>221</u>

Считано 11.05.2017 г., „АВИОНАМС” АД отчита като свързани предприятия, дружествата от групата на „Държавната консолидационна компания” (ДКК) ЕАД.

Поради промяна в собствеността на капитала през 2017 година, разчетите с "Хедж Инвестмънт България" АД към 31.12.2017 г. са представени и оповестени в „Търговски и други вземания”, а за сравнимия период като „Вземания от свързани предприятия”.

18. ДАНЪЧНИ ВЗЕМАНИЯ

	31.12.2017 ХИЛ. ЛВ.	31.12.2016 ХИЛ. ЛВ.
ДДС за възстановяване	186	188
ДДФЛ и СО за минали периоди	3	5
	<u>189</u>	<u>193</u>

19. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства и паричните еквиваленти включват:	31.12.2017 ХИЛ. ЛВ.	31.12.2016 ХИЛ. ЛВ.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева /BGN/	620	114
- евро /EUR/	358	598
- щатски долари /USD/	3 395	297
Краткосрочни депозити (блокирани)	-	108
Пари и парични еквиваленти общо	<u>4 373</u>	<u>1 117</u>

Притежаваните от Дружеството валутни наличности са представени в лева при заключителен курс на БНБ към 31.12.2017 г. 1.63081 BGN : 1 USD и 1.95583 BGN : 1 EUR (за сравнимия период към 31.12.2016 г. 1.85545 BGN: 1 USD)

20. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

20.1. Основен (регистриран) капитал

Регистрираният капитал е в размер на 56 469 069 лв., разпределен в 2 091 447 броя обикновени поименни напълно платени акции с номинална стойност в размер на 27 лв. за акция. Всяка акция е с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представлява един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

Към 31.12.2017 г. мажоритарен акционер е „ДКК” ЕАД с принципал Министъра на икономиката.

	2017	2016
	брой акции	брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	2 091 447	2 091 447
Общо акции към 31 декември	2 091 447	2 091 447

Акционери на Дружеството за разглежданите периоди са:

31 декември 2017 г.			31 декември 2016 г.		
	Брой акции	дял, %		Брой акции	дял, %
„Държавна консолидационна компания“ ЕАД	2 090 729	99.97%	„Хедж инвестмънт България” АД	2 090 729	99.97%
Други	718	0.03%	Други	718	0.03%
Общо	2 091 447	100%		2 091 447	100%

20.2. Обобщена информация за елементите на собствения капитал:

Обобщена информация:	31.12.2017	31.12.2016
	хил. лв.	хил. лв.
Основен (регистриран) капитал	56 469	56 469
Натрупани печалби (загуби)	(48 992)	(47 216)
Текуща печалба/(загуба)	1 653	(1 776)
Общо	9 130	7 477

21. Доход/(загуба) на акция и дивиденди

Доход на акция

Основния доход на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на Дружеството.

Средно претегления брой акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	лева	лева
Печалба, подлежаща на разпределение	1 653 184	(1 776 667)
Среднопретеглен брой акции	2 091 447	2 091 447
Основен доход на акция	0.79	(0.85)

22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА

Общата сума на разходите за възнаграждения и осигурителни вноски на персонала са в размер на 4 362 хил. лв. за 2017 г. (за 2016 г.: 3 327 хил.лв.) признати в отчета на печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, представени детайлно в пояснителна бележка № 7.

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

Текущи:	31.12.2017 хил. лв.	31.12.2016 хил. лв.
Текущи задължения към персонала	251	194
Задължения за отпуски	228	137
Задължения за осигурителни вноски	95	77
Задължения за осигурителни вноски за отпуски	44	25
	618	433

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към персонала на дружеството, които следва да бъдат уредени през 2018 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и плащания за възнаграждения, неуредени към края на съответния отчетен период.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер от две или шест брутни работни заплати. Дружеството не е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“.

23. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Текущи търговски и други задължения	31.12.2017 хил. лв.	31.12.2016 хил. лв.
Търговски задължения	77	81
Задължения по аванси	3 530	1 473
Други	17	17
Финансови пасиви	77	81
	3 624	1 571

24. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ДРУГИ ЗАЕМИ

Текущи задължения по други заеми, в т.ч.:	31.12.2017 хил. лв.	31.12.2016 хил. лв.
Договори за заеми с КТБ АД (н)	10 228	10 875
Договори за цесия	1 341	1 341
Договор за търговски заем с ДКК ЕАД	-	5 968
	11 569	18 184

Считано 11.05.2017 г., „АВИОНАМС” АД отчита като свързани предприятия, дружествата от групата на „Държавната консолидационна компания” (ДКК) ЕАД.

Поради промяна в собствеността на капитала през 2017 година, разчетите с "ДКК" ЕАД към 31.12.2017 г. по търговския заем са представени и оповестени в „Задължения към свързани лица”, а за сравнимия период като „Задължения по други заеми“.

Задълженията към КТБ АД (н) и по договорите за цесия, свързани с разчети със същата банка, са представени като текущи към 31.12.2017 г., предвид тяхната изискуемост на база правно основание и заведените срещу дружеството икове от страна на синдиците на банката. През отчетния период е заведено т.д. № 1537/2017г. по описа на Софийски градски съд, търговско отделение, VI-22 състав, с ищец Синдиците на „Корпоративна търговска банка” АД (н) за обявяване на недействителни спрямо масата на несъстоятелността на договори за прехвърляне на вземания /цесии/, сключени от дружеството през 2014 г. Размер на исковата претенция 10 092 608.78 лева и 47 000.00 евро.

За сравнимия период – към 31.12.2016 г., задълженията към КТБ АД (н) заедно със задълженията по цесии са рекласифицирани от нетекущи в текущи. Общия размер на задълженията към „КТБ” АД (н) по двата договора за заем, са оповестени съгласно подписано споразумение със синдиците на банката от 09.11.2015 г., одобрено от Фонда за гарантиране на вземанията.

25. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Текущи данъчни задължения, в т.ч.:	31.12.2017	31.12.2016
	хил. лв.	хил. лв.
Други корпоративни еднократни данъци	3	4
Данък доходи ФЛ и други данъци	48	42
	51	46

26. ЛИЗИНГ

	31.12.2017	31.12.2016
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи:		
Финансов лизинг	-	13
Текущи:		
Финансов лизинг	13	9

27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Задължения от свързани лица включват	31.12.2017	31.12.2016
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи:		
- към собственика „ДКК” ЕАД по търговски заем	8 927	-
Текущи:		
- към собственика „ДКК” ЕАД по търговски заем	700	-
Общо задължения към свързани лица	9 627	-

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

28. СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ С ТЯХ

Свързаните лица на дружеството включват неговия собственик, дъщерни и асоциирани предприятия, ключовия управленски персонал и други свързани лица, описани по-долу.

Дружеството оповестява следните свързани лица:

Дружество	Вид на свързаността
„Държавна консолидационна компания“ ЕАД	Дружество, собственик на капитала – 99.97%
“Национален институт за изследване на вино и спиртни напитки” ЕООД, гр.София	Дружество под общ контрол
“Държавна лаборатория Българска Роза” ЕООД, гр. София	Дружество под общ контрол
“Учебно Консултантски Комплекс” ЕООД, гр. Берковица	Дружество под общ контрол
“Стопански Търговски Комплекс” ЕООД (л), гр. София	Дружество под общ контрол
“Дружба Авто” ЕООД, гр. София	Дружество под общ контрол
“Овча купел” ЕООД, гр. София	Дружество под общ контрол
„Сертификация“ ЕООД гр. София	Дружество под общ контрол
„Електронекспорт“ ЕООД гр. София	Дружество под общ контрол
“Вазовски машиностроителни заводи” ЕАД, гр. Сопот	Дружество под общ контрол
„КИНТЕКС“ ЕАД гр. София	Дружество под общ контрол
“Ел Би Булгарикум” ЕАД, гр. София	Дружество под общ контрол
“Горубсо Рудозем” ЕАД (л), гр. Рудозем	Дружество под общ контрол
“Нити” ЕАД гр. София	Дружество под общ контрол
“Летище Стара Загора” ЕАД, гр. Стара Загора	Дружество под общ контрол
“Монтажи” ЕАД, гр. София	Дружество под общ контрол
“Институт по маркетинг” ЕАД, гр. София	Дружество под общ контрол
„Консолид Комерс“ ЕАД гр. София	Дружество под общ контрол
“Тежко машиностроене” АД (л), гр. Русе	Дружество под общ контрол
„Булгарплодекспорт“ ООД, гр. София	Дружество под общ контрол
„Консорциум Авионамс” АД, гр. Пловдив	Дъщерно дружество
„Сън Сити Пропърти Мениджмънт” ЕООД, гр. София	Дъщерно дружество

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия.

28.1. Сделки със собственика – „ДКК“ ЕАД

	2017	2016
	хил. лв.	хил. лв.
Лихви по търговски заем	723	-

28.2. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва Изпълнителен директор и Съвет на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

Краткосрочни възнаграждения:	2017 хил. лв.	2016 хил. лв.
Заплати	(72)	(72)
Разходи за социални осигуровки	(6)	(6)
	<u>(78)</u>	<u>(78)</u>

Задълженията към ключов управленски персонал са включени в отчета за финансовото състояние на ред „Задължения към персонала и осигурителни институции”.

28.3. Разчети със свързани лица в края на годината

	31.12.2017 хил. лв.	31.12.2016 хил. лв.
Вземания от:		
Текущи		
- собственика – „Хедж Инвестмънт България” АД	-	221
Общо вземания от свързани лица	<u>-</u>	<u>221</u>
Задължения към:		
Нетекущи		
- към собственика „ДКК” ЕАД в т.ч.: главница по търговски заем	8 927	-
	<u>8 927</u>	<u>-</u>
Текущи		
- към собственика „ДКК” ЕАД в т.ч.: главница по търговски заем	700	5 810
начислени лихви	-	158
	<u>700</u>	<u>5 968</u>
Общо задължения от свързани лица	<u>9 627</u>	<u>5 968</u>

Поради промяна в собствеността на капитала през 2017 година, разчетите с „Хедж Инвестмънт България” АД към 31.12.2017 г., са представени и оповестени в Отчета за финансовото състояние в „Търговски и други вземания” - бележка № 16.

Разчетите по търговския заем с "ДКК" ЕАД за сравнимия период - към 31.12.2016 г., са представени и оповестени в Отчета за финансовото състояние като „Задължения по други заеми” - бележка № 24.

29. БЕЗНАЛИЧНИ СДЕЛКИ

През представеният отчетен период Дружеството е осъществило сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци, като е уредило задължения към 31.12.2017 г. чрез прихващане на насрещни вземания в размер на 52 хил.лв.

30. УСЛОВНИ АКТИВИ И УСЛОВНИ ПАСИВИ

През годината няма предявени гаранционни иски към дружеството. Дружеството не е страна по съдебни дела като ищец. За гарантиране на получени авансови плащания, свързани с изпълнение на търговски договори, към 31.12.2017 г. няма издадени банкови гаранции в полза на дружеството.

Присъдените вземания, по които са образувани изпълнителни дела за принудително събиране в полза на дружеството, към 31.12.2017 г. са обезценени в пълен размер.

Дружеството е страна по следните съдебни спорове като ответник:

- о т.д. № 151/2016г. по описа на Окръжен съд Пловдив, търговски отделение, 13-ти състав с ищец „ДКК” ЕАД. Размер на исковата претенция 4 661 893.60 евро. Производството е на етап първоинстанционен съд, като по поставена задача от „АВИОНАМС” АД предстои изготвянето на съдебно-счетоводна експертиза;
- о т.д. № 1537/2017г. по описа на Софийски градски съд, търговско отделение, VI-22 състав, с ищец Синдиците на „Корпоративна търговска банка” АД (н) за обявяване на недействителни спрямо масата на несъстоятелността на договори за прехвърляне на вземания /цесии. Размер на исковата претенция 10 092 608.78 лева и 47 000.00 евро. Производството е на етап първоинстанционен съд, като предстои по делото да бъде проведено първо заседание, насрочено за 28.09.2018 г.;
- о гр.д. № 5331/2018г. по описа на Районен съд Пловдив, 15-ти състав, с предявен иск по Кодекса на труда за отмяна на извършено уволнение. Размер на изсковата претенция 4 200 лева и отмяна на уволнението. Производството е на етап първоинстанционен съд, като предстои по делото да бъде проведено първо заседание.

Съгласно становище на юридическите съветници, с оглед развитите в производството аргументи, фактичката обстановка и съществуващите писмени доказателства, както и с оглед на съществуващата съдебна практика на Върховния касационен съд, предявените иски претенции към дружеството ще бъдат отхвърлени.

Ръководството на Дружеството счита, че не съществуват рискове, които биха наложили признаване на разходи и задължения във финансовия отчет към 31 декември 2017 година.

31. КАТЕГОРИИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

	Пояснение	31.12.2017 хил. лв.	31.12.2016 хил. лв.
Финансови активи			
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания (без аванси)	16	359	2 741
Вземания от свързани лица	17	-	221
Пари и парични еквиваленти	19	4 373	1 117
		4 732	4 079
Финансови пасиви			
Търговски и други задължения	23	77	81
Задължения по финансов лизинг	26	13	22
Задължения към свързани лица	27	9 627	-
Задължения по заеми	24	11 569	18 184
		21 286	18 287

32. РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

32.1. Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на пазарите и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущото управление на риска в дружеството се осъществява от органите на управление. Приоритет при управлението на риска е да се осигури финансовата стабилност на предприятието.

Основни рискове, на които е изложено дружеството произтичат от финансови инструменти:

Пазарен риск

Вследствие на използването на финансови инструменти дружеството е изложено на пазарен риск и по(конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на предприятието.

Валутен риск

Голяма част от сделките на дружеството не се осъществяват в български лева. Някои транзакции, деноминирани главно в щатски долари, излагат дружеството на валутен риск. Предприятието притежава разплащателни сметки в евро и щатски долари. Финансови активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута са преизчислени в български лева към края на отчетния период.

Лихвен риск

Политиката на дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. През текущата година предприятието не е получавало заеми с нефиксирани лихвени проценти, поради което не е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти. Другите финансови активи и пасиви на дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

32.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към дружеството. Предприятието е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като вземания от предоставени заеми, вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Кредитният риск е ограничен до размера на балансовата стойност на финансовите активи, към края на съответния отчетен период, посочени в бележка № 31.

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск.

Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

32.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения.

Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на финансовите си задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Дружеството държи пари в разплащателни и депозитни сметки, за да посреща ликвидните си нужди.

Към 31 декември 2017 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

	Текущи		Нетекущи	
	до 6 месеца хил. лв.	между 6 и 12 месеца хил. лв.	от 1 до 5 години хил. лв.	над 5 години хил. лв.
31 декември 2017 г.				
Търговски и други задължения	77	-	-	-
Задължения по финансов лизинг	13	-	-	-
Задължения към свързани лица	700	-	-	8 927
Задължения по заеми	-	11 569	-	-
Общо	790	11 569	-	8 927
31 декември 2016 г.				
Търговски и други задължения	81	-	-	-
Задължения по финансов лизинг	5	4	13	-
Задължения към свързани лица	-	-	-	-
Задължения по заеми	-	18 184	-	-
Общо	86	18 188	13	-

Стойностите на падежите на задълженията са представени по недисконтирани парични потоци, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

За целите на управление на ликвидния риск дружеството отчита очакваните парични потоци от търговски вземания и наличните парични средства.

Наличните парични средства и търговските вземания не надвишават необходимостта от изходящ паричен поток.

33. ОЦЕНЯВАНЕ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- о 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- о 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- о 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най(ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност. Дружеството прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовия отчет на повтаряема база, Дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

Определяне на справедливата стойност

За финансовите активи и пасиви на дружеството, класифицирани на ниво 2 и 3, се прави оценяване като се използват собствени експерти или еспертизата на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности на отделните активи и пасиви. За някои активи са представени балансовите им стойности, за които се счита, че не се различават съществено от техните справедливи стойности.

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Данните по-долу представят нивата в йерархията на нефинансови активи към края на отчетния период 31 декември 2017 г. и към края на сравнимия отчетен период 31 декември 2016 г.:

31 декември 2017 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Имоти, машини и съоръжения:	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
-земи	-	-	1 171	1 171
-сгради	-	-	2 090	2 090

31 декември 2016 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Имоти, машини и съоръжения:	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
-земи	-	-	1 171	1 171
-сгради	-	-	2 524	2 524

Оценката по справедлива стойност не е извършвана. Представените стойности са балансовите стойности.

34. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- о да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- о да осигури адекватна рентабилност за собствениците на капитала, като определя цената на продуктите и услугите си, както и инвестиционната си проекти в съответствие с нивото на различните видове риск.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи.

35. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

След датата на финансовия отчет са настъпили следните съществени събития, които ръководство определя като некоригиращи на оповестените позиции в Годишния финансов отчет към 31.12.2017 г. и пояснителните бележки към него:

На 16.01.2018 г. от СГС, ТО VI-22 в дружеството е получен препис от Искова молба на синдиците на КТБ АД (Н) по Търговско дело № 1537/2017 г., с която се иска постановяване на решение за обявяване за недействителни изявления за прихващане на „АВИОНАМС” АД от 30.10.2014 г. и 05.11.2014 г. за прихващане на вземания на дружеството от банката срещу задължения по редовно обслужвани договори за кредити.

Към датата на изготвяне на Годишния финансов отчет, дружеството не разполага с друга информация, и предвид обстоятелството, че за целите на неговия финансов одит, не са предоставени банкови извлечения по всички партии на дружеството в банката, заверени от представляващите синдици на „КТБ” АД (н), оповестените в настоящия отчет задължения на „АВИОНАМС” АД, са съгласно данните посочени в подписаното Споразумение от 9.11.2015 г. с „КТБ” АД (н), както е оповестено в бележка № 24 към настоящия отчет.

На 20.03.2018 г. е проведено извънредно ОСА, съгласно покана до акционерите от 08.02.2018 г. Съгласно взетите решения на ОСА, на 21.03.2018 г. в Търговския регистър е подадено заявления за вписване промяна на обстоятелства, касаещи смяна на членовете на Съвета на директорите с мандат на управление до 20.03.2023 г., както следва:

- инж. Йордан Новаков – представляващ /изпълнителен директор и член на СД;
- Атанас Христов Тодоров – Председател на СД;
- Людмила Тодорова Димитрова – член на СД.

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване, които да влияят на информацията представена в този финансов отчет, и които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания за годината, приключваща на 31 декември 2017 година.

36. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2017 г. (включително и сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на Директорите на Дружеството на 04.04.2018 г.

Подписан на 30 март 2018 година от:

Изпълнителен директор:
(инж.Йордан Новаков)

Съставител:
(Сийка Андреева)

